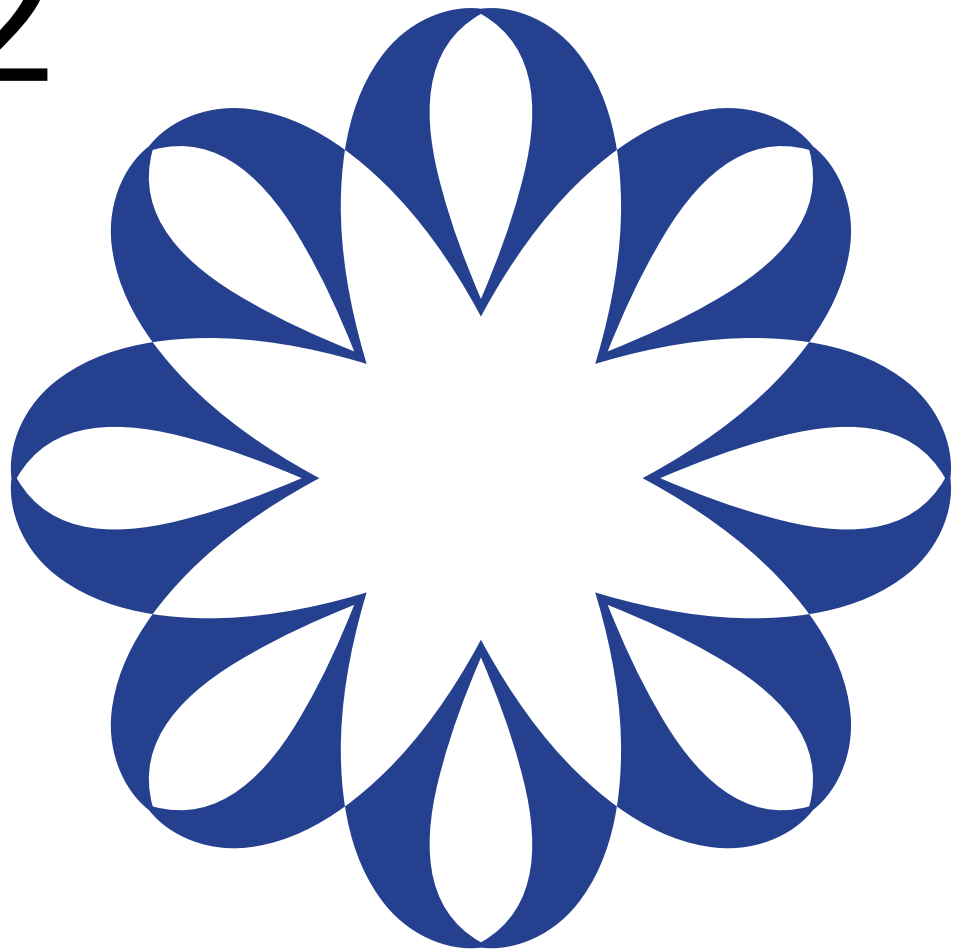

E-bok 001

SKATTE- ABC FOR EGET FIRMA 2012

Otto Risanger

skatt og økonomi
drivBEDRE.no

Otto Risanger

[Gå til innhold](#)

SKATTE-ABC
FOR
EGET FIRMA

RISANGERS E-BOK 001 - **DrivBedre-pakken**

Utgitt av RISANGER AS
Dronningensgt 22, 0154 OSLO
Tlf: 22 33 39 27
post@risanger.no
www.risanger.no

Forsideomslag: Rune Drevland –
rune@push-design.no

© Otto Risanger 2004-12

ISBN 978-82-7573-100-3

Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, Interesseorganisasjon for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

LES MINDRE - LÆR MER!

RISANGERS E-BØKER i **DrivBedre-pakken** skal på kort tid gi deg innblikk i og oversikt over temaer der du ønsker bedre innsikt. Du skal lære hvordan tingene virker og henger sammen, uten å gå veien innom alle forbehold, alle detaljer og alle faguttrykk.

Kunder om DrivBedre-pakken (40 ebøker i oppdateringsabonnement):

“Utrolig mye nyttig informasjon. Veldig verdifull tjeneste” – “Har spart meg for titusener av kroner” – “Hadde aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv” – “Sparte meg for mye penger” – “En god investering!” – “Prisen tatt i betraktning var det ingen tvil om å kjøpe hele pakken”

Les mer på www.risanger.no/drivbedre-pakken

INNHold

[Selskapsformer: Skattemessige forskjeller](#)

[Bør du bruke regnskapsfører eller regnskapsprogram?](#)

[Næringsdrivende - enkeltpersonforetak](#)

[Tre ulike beskatningsmåter](#)

[Skatteetaten: Fastsetter og krever inn](#)

[Regnskapet styrer årets skatt](#)

[Underskudd eller overskudd går videre til selvangivelsen](#)

[Familiemedlemmer arbeider i virksomheten: Lønn, godtgjørelse, skatt](#)

[Saldoavskrivning: Du får ikke alltid fullt fradrag samme år](#)

[Diettgodtgjørelse](#)

[Kost- og losji: Fradrag for egne kostnader](#)

[Bilhold i ulike foretaksformer](#)

[Kontorhold: Fradrag for bruk av egen bolig](#)

[Elektronisk kommunikasjon \(telefon, bredbånd\): Mobilskatten](#)

[Næringsoppgave 1 for næringsdrivende](#)

[Skjema for personinntekt i enkeltpersonforetak](#)

[Glem aldri 31. mai!](#)

[Bindende forhåndsuttalelse](#)

[Litt skattetenkning](#)

[Moms: Mange grensespørsmål](#)

FORORD

Denne e-boka gir en svært enkel oversikt. Hensikten er å gi leseren et overblikk over hvordan skatt og avgift fungerer for den som er næringsdrivende/innehaver av et enkeltpersonforetak, driver eget aksjeselskap eller er deltaker (medeier) i et deltakerlignet selskap (ANS/DA).

Mer om skattemessige forhold finner du i andre av våre e-bøker i DrivBedre-pakken Skatt&Økonomi.

SELSKAPSFORMER: SKATTEMESSIGE FORSKJELLER

Det er stor forskjell skattemessig på å eie eget AS og å være næringsdrivende/drive enkeltpersonforetak. Dette gjenspeiler seg også i det en som driver eget firma må vite om skatt og regnskap.

AS - AKSJESELSKAP

Et aksjeselskap er et eget juridisk subjekt, med eget regnskap og egen ligning. Inntekt opptjent av selskapet beskattes gjennom bedriftsbeskatningen.

Overskudd i bedrifter skattlegges som alminnelig inntekt. Alminnelig inntekt er samlede inntekter minus alle utgifter i næringsvirksomheten, deriblant også skattemessige avskrivninger.

Som aksjonær (eier) i selskapet kan du bli beskattet slik:

- 1) Du er ansatt i selskapet og hever vanlig lønn. Lønnen kommer til fradrag i selskapets regnskap. Du beskattes som en vanlig personlig skattyter for lønnsytelsene.
- 2) Som aksjonær kan du motta utbytte fra selskapet etter aksjelovens bestemmelser. Dette er midler som selskapet allerede har betalt skatt av. En liten del av utbyttet kan du motta skattefritt (skjermingsfradrag). Resten av utbyttet medfører utbytteskatt hvis du får utbyttet utbetalt. Velger du å la resten av utbyttet stå i selskapet - feks som lån fra deg til selskapet - blir du ikke utbyttebeskattet. Det skjer først når du en gang i framtida tar ut utbyttet.

NUF - NORSK UNDERFORETAK

Et norsk NUF er et underforetak av et selskap opprettet i et annet land.

Eieren av det utenlandske selskapet registrerer et NUF (Norskregistrert Utenlandsk Foretak) i Norge. NUF-et driver så den virksomheten som rent faktisk foregår i Norge.

NUF spenner fra store selskaper som feks If (som driver sin norske virksomhet som If NUF), til de helt små selskapene der gründere prøver å komme i gang med begrenset risiko, men billig etablering.

NUF er likestilt med norske AS når det gjelder revisjonsplikt. Selskaper med en omsetning på minst fem millioner kroner har plikt til å ha revisor.

Du er ansatt i selskapet og hever vanlig lønn. Lønnen kommer til fradrag i selskapets regnskap. Du beskattes som en vanlig personlig skattyter for lønnsytelsene.

SA - SAMVIRKEFORETAK

Samvirkeforetak (SA) har vært en forholdsvis dårlig kjent selskapsform sammenlignet med AS, ENK, NUF eller ANS/DA.

Ny samvirkelov fra 1. januar 2008 har imidlertid gjort at selskapsformen nå både er bedre kjent og lettere å ta i bruk enn før.

SA kan ha flere fordeler som det kan være verdt å vite om for den som vil starte eller driver et lite firma og som vil samarbeide med andre (minst én til) om virksomheten:

- ikke noe krav til minste selskapskapital for å starte,
- økonomisk ansvar og risiko begrenset til innbetalt andel og
- ikke krav om revisor så lenge omsetningen ikke overstiger fem millioner kroner.

Denne selskapsformen er i mest aktuell for dem som starter selskap, interesseorganisasjon eller andelslag sammen med andre. Den kjennetegnes ved at den tar sikte på å dekke deltakernes nytte.

Selskapet skal registreres i Foretaksregistret hvis enheten driver næringsvirksomhet.

NÆRINGSDRIVENDE

Næringsdrivende kan du være enten med enkeltpersonforetak eller som deltaker (medeier) i et ANS eller DA (ansvarlig selskap).

En næringsdrivendes virksomhet og økonomiske resultat blir en del av eierens egen private økonomi. Ligningsmessig resultat går inn i eierens selvangivelse som næringsinntekt, evt som underskudd til fradrag.

ENKELTPERSONFORETAK

Innehaveren av et enkeltpersonforetak er selvstendig næringsdrivende. Du er selv ansvarlig for virksomhetens forpliktelser. Du blir beskattet for virksomhetens formue og gjeld.

Et overskudd i foretakets regnskap overføres til innehaverens selvangivelse og kommer i tillegg til evt annen alminnelig inntekt.

Et underskudd i foretaket går til fradrag i eventuell annen alminnelig inntekt, eller føres over til fradrag et senere år hvis det ikke er dekning for å trekke fra hele underskuddet i årets inntekt.

Foretakets eventuelle formue går inn i innehaverens selvangivelse.

Du får også beregnet personinntekt i næring i enkeltpersonforetaket. Personinntekten gir grunnlag for beregning av trygdeavgift og eventuelt toppskatt, sammen med eventuell annen personinntekt fra andre kilder. Personinntekten består svært enkelt sagt av overskuddet minus et eventuelt skjermingsfradrag. I mange tilfeller utgjør imidlertid overskudd og personinntekt i næring samme beløp.

En innehaver av et enkeltpersonforetak er forskuddspliktig skattyter.

Det innebærer fire årlige innbetalinger av forskuddsskatt.

ANS/DA

Deltakerne (eierne) i ansvarlige selskap - ANS eller DA - har enten fullt eller delt ansvar for selskapets gjeld. Deltakerne er næringsdrivende og skal skatte av sin andel av selskapets årsresultat som næringsinntekt.

Overskudd i selskapet gir skattepliktig alminnelig inntekt for hver enkelt deltaker, underskudd i selskapet gir tilsvarende rett til fradrag for hver enkelt deltaker.

MERK! Dette er helt uavhengig av om deltakerne har tatt ut penger av selskapet eller ikke.

Dette siste er viktig. Mange forholdsvis nybakte deltakere i ANS eller DA har trodd at hvis de ikke tok noe ut av selskapet, skulle de heller ikke skatte av noe. Men det er utelukkende regnskapsresultatet som styrer skatten for den enkelte deltaker.

Som deltaker kan du motta utdeling fra selskapet. Dette er midler som selskapet allerede har betalt skatt av.

En del av utdelingen kan du motta skattefritt (skjermingsfradrag).

Resten av utdelingen medfører skatt tilsvarende utbytteskatt hvis du velger å få den utbetalt.

Hvis du velger å la resten av utdelingen stå i selskapet - feks som lån til selskapet - blir du ikke beskattet. Det skjer først når du en gang i framtida tar ut utdelingsbeløpet.

Personinntekt gir grunnlag for beregning av trygdeavgift og eventuell toppskatt.

En deltaker i et ansvarlig selskap er forskuddspliktig skattyter. Det betyr at årets skatt beregnes og fordeles over fire årlige innbetalinger av forskuddsskatt.

BØR DU BRUKE REGNSKAPSFØRER ELLER REGNSKAPSPROGRAM?

Mange som driver enkeltpersonforetak fyller ut Næringsoppgave 1 og skjemaet Personinntekt i enkeltpersonforetak selv.

Disse to skjemaene skal alle med næringsinntekt (omsetning) på mer enn 50.000 kroner levere sammen med selvangivelsen.

Det er ikke til å komme fra at mange synes de to spesialskjemaene er vanskelige å forstå og strevsomme å fylle ut. Her er fire muligheter:

- 1. Du gjør det selv, men avtaler at en autorisert regnskapsfører skal foreta et gjennomsyn og en sluttkontroll før du leverer skjemaene.
- 2. Du engasjerer en autorisert regnskapsfører til å stå for utfyllingen. Du fører eventuelt et enkelt regnskap og ordner bilagene planmessig og bra - etter oppskrift fra regnskapsføreren - for å holde prisen nede.
- 3. Du skaffer deg regnskapsprogram på data. Får du ført årets bilag riktig, kommer skjemaene ut - ferdig utfylt. Vi anbefaler at du - i det minste ved første årsoppgjør - får en autorisert regnskapsfører til å kontrollere resultatet.
- 4. Du baserer deg på regnskapsprogram på nettet. Også her kommer årets regnskaps- og skatteskjemaer ferdig utfylt. Igjen: Få en autorisert regnskapsfører til å kontrollere resultatet.

TIPS! Driver du et ENK med svært enkle forhold og vil gjøre papirarbeidet og regnskapsføringen lettest mulig: Før bare inntekter/kostnader som går direkte på næringsdriften i regnskapet/næringsoppgaven.

NÆRINGSDRIVENDE - ENKELTPERSONFORETAK

Noen sier at de er selvstendig næringsdrivende, andre sier at de driver et enkeltpersonforetak.

Men dette er bare to ord for det samme, skattemessig sett.

HVA ER NÆRING? NÅR ER DU NÆRINGSDRIVENDE?

Næring er gjerne knyttet til økonomisk virksomhet for egen regning og risiko, som har et visst omfang og varighet, og som er egnet til å gi overskudd.

I de fleste sammenhenger vil det være klart om det drives næringsvirksomhet.

Men i enkelte tilfeller kan det bli spørsmål om det i stedet er et lønnstaker-/oppdragstakerforhold, passiv kapitalplassering eller ikke-økonomisk virksomhet (hobby ol).

Ligningsmyndighetene skal avgjøre tvilstilfeller etter en helhetsvurdering.

De kan meget godt overprøve både den (som regner seg som) næringsdrivende og oppdragsgiveren som har utbetalt honorar som næringsinntekt.

OPPDRAKSGIVERES ANSVAR

Verken næringsdrivende eller andre kan fritt velge når de skal være næringsdrivende.

Det kan være mange tilfeller der man befinner seg i en gråsoner mellom lønn og næring.

Ansvarer i denne sammenheng er i hovedsak plassert på oppdragsgiveren.

En oppdragsgiver som utbetaler som næringsinntekt et beløp som skulle ha vært lønnsinntekt, vil på den måten unndra fra det offentlige opptil 14,1 prosent arbeidsgiveravgift på brutto lønnsinntekt, samt plikten til å trekke skatt i lønnsinntekt.

BÅDE LØNN OG NÆRING

Mange har en del av sin samlede inntekt som lønnsinntekt og en del som næringsinntekt. Dermed er du både lønnstaker/oppdragstaker og næringsdrivende.

Tjener du feks 300.000 kroner i fast jobb, som vikar eller som frilanser, er du lønnstaker/oppdragstaker i den sammenheng.

Tjener du feks 150.000 kroner i egen virksomhet, er du næringsdrivende i den sammenheng.

MERK! Det normale vil også være at den næringsdrivende i et slikt tilfelle har både minstefradrag i lønnsinntekten og fradrag for kostnader i næringsinntekten.

Det er avgjørende at du ikke blander de to typene inntekt sammen, og at du fører dem riktig. Lær deg reglene! Fører du feil, risikerer du å betale for mye skatt.

TIPS! Alle lønshonorarer går direkte til selvangivelsen. Alle næringshonorarer og andre salgsinntekter i næring føres først i næringsoppgaven. Derfra går netto beløp videre til Skjema for beregning av personinntekt og til selvangivelsen.

FRADRAG FOR KOSTNADER BÅDE I LØNNS- OG NÆRINGSINNTÉKT?

Kan du bruke minstefradraget i lønnsinntekt selv om du også krever fradrag i næringsinntekt?

Svaret er ja.

Du skal påse at de samme kostnadene ikke kommer dobbelt til fradrag, altså både i minstefradraget i lønnsinntekt og som fradrag i næringsinntekten.

I slike tilfeller skal kostnader som knytter seg til både næringsinntekt og lønn mv fordeles mellom inntektstypene.

TIPS! Har enkelte kostnader sammenheng med både lønnsinntekt og næringsinntekt, kan du eventuelt foreta en fordeling, f.eks. at 75 prosent av denne kostnaden føres i næringsregnskapet, mens 25 prosent inngår som en del av minstefradraget i lønnsinntekt mv.

Dette var bare startsidene i denne e-boka

Du har her fått en liten smakebit fra én av Risangers rundt 40 e-bøker (pdf). Disse e-bøkene kan kjøpes enkeltvis. De er også samlet - med 80 prosent rabatt! - i den store **DrivBedre-pakken Skatt & økonomi**. Mer info på vårt nettsted www.risanger.no.

I DrivBedre-pakken Skatt & økonomi finner du et vell av informasjon og tips, skreddersydd til bruk for næringsdrivende og små firmaer.

E-bøkene oppdateres jevnlig. Det betyr at innholdet er ajour i forhold til gjeldende bestemmelser.

Som abonnent kan du bruke DrivBedre-pakken Skatt & økonomi akkurat som du selv ønsker: Du kan laste ned én, noen - eller alle - e-bøkene og ha dem lokalt på din egen datamaskin, akkurat når det passer deg selv. Eller du kan lese e-bøkene på nettet, akkurat når det passer deg selv.

Liker du best å lese på papir, skriver du bare ut de delene av den aktuelle e-boka som du vil gjennomgå. Vår garanti er at opplysningene er oppdaterte og kurante.

Skjer det endringer som har betydning for deg som driver firma, får du melding om det i en e-post. Etterhvert som endringene innarbeides i e-bøkene, kan du lese på nettet eller laste ned helt ajourførte e-bøker, eventuelt skrive ut det du ønsker.

E-bokpakkene dekker blant annet disse områdene:

- beste selskapsform
- moms
- skattetips
- fradrag i eget firma
- biløkonomi
- reise og diett
- regnskap og bokføring
- pensjon i eget firma
- trygderettigheter

På kjøpet får du Otto Risangers daglige nyheter om skatt og økonomi på www.risanger.no. Dessuten blir du med i vår eksklusive **svartjeneste** kun for våre abonnenter: Otto Risanger svarer på dine spørsmål om skatt osv.

Les mer om abonnement på våre DrivBedre-pakken Skatt & økonomi her: <http://www.risanger.no/drivbedre-pakken>

Les mer om våre e-bøker her: <http://www.risanger.no/produkter/eboker>

Se på neste side noe av det våre kunder sier.

Dette sier abonnentene om Risangers e-bokpakker

"Jeg har lært utrolig mye dette året som abonnent på DrivBedre."
Liv Janne Brennsæter, RÅHOLT

"Takk for rask ekspedering og godt opplagt stoff. Godt forklarande."
Kåre Solheim, LÆRDAL

"Takk for nyttige og praktiske råd!"
Gunn Helleland, IBT SydVest, LODDEFJORD

"Er meget fornøyd med tjenesten, og synes du gjør en fantastisk bra jobb med den informasjonen du gir oss. Med kun meg selv i enkeltmannsforetak hadde jeg aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv."
Jeanette Hustad, Bewebbed, SANDNES

"Tusen takk for kjempegode og lærerike e-bøker!"
Eirik Sandal Lund, Bilde og Tekst ANS, HAUGESUND

"Takker for et meget matnyttig sett med e-bøker og tilhørende nyhetsbrev, det har vært verdt sin vekt i gull for min bedrift som ble startet i mai!"
Kristian Berge Nessa, Cavatina Software AS, TANANGER

"Synes DrivBedre-pakken er et fantastisk bra oppslagsverk."
Svein Hylland, Toppen Trearbeid & Høvleri, ODDA

"Takk for mange gode tips."
Jon-Erik Hammer, daglig leder, V, D & H NUF, FYLLINGSDALEN

"Fin, kjapp og lett tilgjengelig info! Takk."
Johan F. Jakhelln, assosiert partner, Tennebø & Partners, OSLO

"DrivBedre-pakken er svært nyttig for meg som har begynt å føre regnskapet selv i år. Du gjør det mulig for meg å få dette til på en bra måte og spare meg flere tusen kroner med dine tips og forklaringer."
Benjamin R. Warin, Impress Presentasjoner, HURDAL

"God og lettlest. Det er fint å få kjennskap til regler og fallgruber. Slikt får vi aldri i forståelig form fra revisorer og ligningsmyndigheter."
Sverre Grøtte, Vare-Nytt Tekstilsenter AS, EIDE